

Foto - E. Gabranovs

Startē ar ērēja Sidraba dēlu Siluetu. Agrita Prole (foto) braucienu uzsāka droši un pārliecinoši. Diemžēl brauciena laikā tika sagāzts šķērslis, kas, kā zināja teikt komentētāja Dzintra Blūma, atgādās dažāda līmeņa sacensībās. Zīmīgi, ka bērnu konkurencē ar Sidrabu startēja Evita Prole (13 gadi) un izcīnīja 5.vietu.

Pret mīlestību vakcīnas nav

Edgars Gabranovs

Aizvadītajās brīvdienās Tilžas pagasta "Kapulejās" aplausus izpelnījās Latvijas Jātnieku federācijas organizētās pajūgu braucēju ieskaites sacensības "Balvi 2020". Galvenā tiesnese Māra Lūkina svētdienas rītā zināja teikt, ka Tilžā varēs apjūsmot sportistu un divdesmit zirgu sniegumu.

Spriežot par bērnu un jauniešu interesi par šo sporta veidu, M.Lūkina atzina, ka nereti mācību gada sākumā interešu izglītības pulciņā piesakās, piemēram, 15 bērni: "Līdz Jaunajam gadam paliek pieci, bet pēc tam - divi-trīs. Kāpēc tā? Acimredzot bērni netiek galā ar visiem pienākumiem, kurus ir jāpilda. Viņu pienākums ir ne tikai apsēties un braukt, bet arī rūpēties par zirdziņiem. Galarezultātā paliek istie zirdziņi kā, piemēram, tie, kuri divas dienas startēja Tilžā. Ļoti priecājamies, ka Ziemeļlatgalē ir tādi atraktīvi un uzņēmīgi cilvēki kā Larisa un Andrejs Klitončiki. Tas ir atsevišķs stāsts, jo bez viņu līdzdalības un atbalsta jums šajā pusē nebūtu šāda sporta veida. Visnotaļ viņi ir vainīgi, ka šeit viss notiek, turklāt, pateicoties "Kapulejas" saimniekiem, esmu iepazinusi un iemīlējusi Latgali. Dzīve pierāda, ka katrs, ja ļoti vēlas, sasniedz vēlamo rezultātu. Zirgi ir mana *slimība*, pret kuru vakcīnas nav."

Tālākie sportisti ieradās no pilsētas, kurā piedzimst vējš. Liepājniece un sportistes Loretas mamma Iveta Aleksejeva atklāja, ka seko līdzī meitas sportiskajām gaitām: "Vai kurzemnieki

ir lepmi? Mēs drīzāk esam vēju izpūstie ar putniem galvā. Nopietni runājot, katrs cilvēks ir citādāks." Lūgta atklāt, kādā statusā ir Tilžā, Iveta atjokoja: "Esmu starters, kurš uzņem laiku." Uzzinot, ka sarunājas ar "Vaduguns" pārstāvi, I.Aleksejeva atgādināja, ka arī Liepājā ir "Vaduguns", kas atrodas Kungu ielā. "Tas ir bērnu un jauniešu centrs, kas ir ļoti pieprasīts," viņa paskaidroja. Tāpat sportistes mamma pastāstīja, ka darbs ar zirgiem ir ļoti grūts un skrupulozs: "Sacensībās jau neredz raudāšanas momentus, kas neizpaliel treniņos. Zirgs jūt visu, tostarp arī sportistu garastāvokļa maiņas. Esiet pacietīgi!" Loretas un daudzu citu bērnu un jauniešu treneri Dzintra Blūma skatītājiem pavēstīja, ka Tilžā startē dažādi zirgi, kā arī braucējiem ir dažāds sagatavotības līmenis. Sarunā ar "Vaduguni" viņa neslēpa, ka ļoti augstu vērtē mūspuses zirdziņiekus Andreju un Larisu: "Izmantojot izdevību, gribu uzsvērt: "Larisa, tu nedrīksti apstāties!" Viņa nereti saka, ka visam atmetīs ar roku. Ziniet, jo viņa skajāk un nopietnāk to saka, jo katras sacensības ir arvien profesionālākas un labāk apmeklētas. Sportistiem novēlu braukt ātri un *tīri*, jo pirmā vieta ir tikai viena. Kāpēc? Sports ir nežēlīgs."

Zirgu sētas "Kapuleja" īpašnieki Larisa un Andrejs Klitončiki parūpējās, lai sacensību dienas aizritētu jauki un raiti. Tiesa, Larisa joprojām spriež par iespēju turpmāk neorganizēt sacensības: "Tas ir fiziski un psiholoģiski grūts darbs. Protams, ja kāds to uzņemsies, labprāt atbalstīsim un palīdzēsim. Priecājos, ka biedrību "Sudraba pakavi" Tilžā pārstāvēja arī mūspuses sportisti: Rudīte Zelča, Intars Kuzņecovs, Ieva Koškina, Agrita un Evita Proles. Malači!"

Nākamajā
vadugunī

● 'Paulis' izturīgs pret slimībām
Lauku diena "Ievulejās"

● Ērti un pieskaņoti auto
Policija saņem jaunus formas tērpus

Palielinās bezdarba līmenis

2.ceturksnī bezdarba līmenis Latvijā bija 8,6 %, liecina Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) darbaspēka apsekojuma rezultāti. Salīdzinot ar iepriekšējo ceturksni, bezdarba līmenis ir palielinājies par 1,2 procentpunktiem, bet gada laikā – par 2,2 procentpunktiem. 2.ceturksnī bija 83,5 tūkstoši bezdarbnieku vecumā no 15 līdz 74 gadiem, kas ir par 22 tūkstošiem vairāk nekā pirms gada un par 11,3 tūkstošiem vairāk nekā iepriekšējā ceturksnī. Kopš 2014.gada otrās puses Latvijā bija augstākais bezdarba līmenis Baltijas valstīs, un tikai 2019.gada beigās tas bija nedaudz zemāks nekā Lietuvā. 2.ceturksnī Latvijā bezdarba līmenis bija tāds pats kā Lietuvā (8,6%), bet augstāks nekā Igaunijā (7,1%).

Šaha svētki Tilžā

Atgādinām, ka 22. un 23.augustā Tilžas vidusskolā pulcēsies labākie šahisti, lai cīnītos tradicionālajā Balvu novada atklātajā šaha turnīrā. Zīmīgi, ka pagājušajā nedēļā desmitgadīgais tilžēniets Martijs Krakops Latvijas Šaha federācijas organizētajā jauniešu čempionātā U-10 grupā kļuva par Latvijas vicečempionu (izcīnīja 2.vietu, kā arī saņēma simpātiju balvu).

Volejbolisti finiša taisnē

19.augustā pie Balvu ezera ar finālspeļēm noslēgsies Balvu novada čempionāts pludmales volejbolā. Savukārt 29.augustā Balvos turpināsies pērn iesāktā tradīcija - nakts pludmales volejbols "BALVI OPEN 2020".

Īsziņas

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Katram zvaigznēs ierakstīts savs liktenis un atvēlēto gadu skaits. Kādam mūžs apraujas, vēl īsti nesācies, cita likumotā dzīves taka vijas cauri gadsimtam. Garu un grūtu mūžu nodzīvojuši arī mana mamma, kuras 90 gadu jubileju svinējam 14.augustā. Pusaudzes gados piedzīvojuši kara šausmas, jaunību aizvadījuši smagajos pēckara gados, visu mūžu grūti strādājuši, audzinot bērnus, gādājot par sirmajiem vecākiem un uzturot lauku saimniecību, viņa nekad nezaudēja optimismu un vienmēr krampjaini turējās pie dzīves. Pati sevi viņa jokojoši sauc par *azbesta veceni*. Lai gan aizvien biežāk pievīl atmiņa un solis kļuvis nedrošs, arī nākotnē vairs īsti nav ko gaidīt, mamma joprojām cenšas izbaudīt katru viņai atvēlēto prieka mirkli. Varu tikai apbrīnot to izturību, ar kādu viņa izsoļojusi cauri šiem 90 gadiem. Un arī prasmi nesūdzēties, paciešot sāpes un visas dzīves piespēlētās nebūšanas. Gribu novēlēt tikai vienu – lai viņai pēc iespējas vieglāka un saulaināka dzīves nogale!

Domāju, ka mums visiem būtu uzmanīgāk jāieklūstas vecāku viedajos padomos, un varbūt tad kaut dažiem no mums arī izdosies nosvinēt savu 90 vai pat 100 gadu jubileju.

Latvijā

Arhibīskaps Stankevičs pirmo reizi klātienē nepiedalījās Aglonas svētkos. Romas katoļu baznīcas Rīgas arhibīskaps-metropolīts Zbigņevs Stankevičs šogad nevarēja klātienē piedalīties Aglonas svētkos, jo viņam bija jāievēro pašizolācijas nosacījumi. Z.Stankevičs atzina, ka viņa darbības laikā tā bija pirmā reize, kad klātienē neapmeklēja Aglonas svētkus. Aglonā sanākušos viņš uzrunāja ar ieraksta palīdzību.

Publicēts skolu "Zvaigžņu reitings". Ata Kronvalda fonda veidotajā "Zvaigžņu reitingā", kurā apkopotas skolas par labākajiem starptautisko olimpiāžu rezultātiem, atkārtoti pirmo vietu ieņem Rīgas Valsts 1.ģimnāzija. 2020.gada "Zvaigžņu reitinga" augšgalā ar spēcīgu pārsvaru un 123 punktiem nemainīgi ir Rīgas Valsts 1.ģimnāzija, vienlaikus slavējams ir RTU Inženierzinātņu vidusskolas ieguldītais darbs, kas ļāvis saglabāt 2.vietu. Cēsu Valsts ģimnāzija reitinga labāko piecīniekā atrodas katru gadu un šogad ieņem 3.vietu. Ar tādu pat punktu skaitu blakus Cēsu Valsts ģimnāzijai 4.vietā atrodas Ziemeļvalsts ģimnāzija, kā arī lielu kāpumu reitingā veikusi Gulbenes novada Valsts ģimnāzija, kuras gūtie panākumi starptautiskajās olimpiādēs nodrošinājuši 5.vietu. Tālāk reitingā seko četras skolas, kuras daļa 6.-9.vietu - Priekules vidusskola, Rīgas 10.vidusskola, Daugavpils Valsts ģimnāzija un Āgenskalna Valsts ģimnāzija. Tālāk 10.-13.vietu ar četriem punktiem daļa Rīgas Franču licejs, Druvas vidusskola, Rīgas Valsts 2.ģimnāzija un Olaines 1.vidusskola, savukārt 14.vietu ar iegūtiem trim punktiem ieņem Ventspils 1.ģimnāzija. Reitinga apkopošanā tiek ņemti vērā skolēnu sasniegumi dažāda veida starptautiskajās olimpiādēs gada laikā no 2019.gada 1.jūnijam līdz 2020.gada 1.jūnijam.

Palielinās stipendiju apmēru. Valdība otrdien atbalstīja 5,1 miliona eiro piešķiršanu studentu stipendijām, kā arī palielināja minimālās stipendijas apmēru līdz 200 eiro. Noteikumos, ko izstrādājusi Izglītības un zinātnes ministrija, norādīts, ka 2020./2021.mācību gadā studējošajiem minimālās mēneša stipendijas apmērs tiek palielināts no 99,60 eiro uz 200 eiro. Palielināts arī kopējais stipendiju skaits - plānots, ka paugstinātās stipendijas papildus varēs saņemt vēl aptuveni 743 studenti. Jaunā norma paredz, ka stipendijas saņems tie studējošie, kuri mācās valsts budžeta vietās. Tie, kuri paši maksā par studijām, uz stipendijām nevarēs pretendēt.

/No portāla tvnet.lv/

Liels auto-foto orientēšanās brauciens

Vairāk nekā pussimts komandas meklē piedzīvojumus Latgalē

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē mūspuses ceļus ķemmēja 54 autobraucēju komandas no visas Latvijas, lai lielajā auto-foto orientēšanās braucienā "Latgales piedzīvojums 2020" gūtu jaunus iespaidus.

Sacensību organizatori Inese un Elmārs Bieles no Madonas novada pastāstīja, ka autobraucēju pasākumus organizē kopš 2000.gada: "Sākotnēji bija cits formāts – auto tūrisma izciņas kauss, kas 2008.gadā pārauga auto-foto orientēšanās braucienos. Gadā organizējam septiņus posmus, kas ilgst no sešām līdz astoņām stundām. Tāpat notiek 4-5 mazie posmi, nakts posms, kā arī viens lielais brauciens divu dienu garumā. Akcentu liekam uz to, ka mūsu kontrolpunkti ir interesanti apskates objekti, turklāt ne vienmēr tās ir brūnās informējošās ceļa zīmes. Atrodam, piemēram, ceļmalās savdabīgus akmeņus. Tāpat sadarbojamies ar mājražotājiem, muzejiem un vietējām pašvaldībām. Lai arī Ziemeļlatgalē neesam pirmo reizi, vienmēr liekam uzsvāru uz Stompaku purvu, zinot, ka jūsu reģionā ļoti godā nacionālo partizānu piemiņas vietas. Latvija ir bagāta ar pārsteidzoši daudz interesantiem objektiem, tāpēc vēlamies cilvēkus ar tiem iepazīstināt. Šādi braucieni šī mērķa īstenošanai ir pateicīgi, turklāt cilvēkiem tie patīk." Organizatoriem jautājot, kas var piedalīties šādos braucienos un kādas ir balvas, Inese atgādināja, ka pieteikties var jebkurš: "Balvas šogad nodrošina vietējās pašvaldības, uzņēmēji un mājražotāji. Piemēram, Rugāju novads dāvās atpūtu divām personām viesu mājā "Rūķīši". Apbalvošanas ceremonijas parasti notiek gada nogalē."

Kas, kur, kad? Inese un Elmārs Bieles, atbildot uz jautājumu, kad būs nākamās sacensības, paskaidroja, ka vienas dienas posms plānots septembra beigās: "Viss būs atkarīgs no epidemioloģiskās situācijas. Piedzīvojumus meklēsim Sēlijā un, iespējams, arī Lietuvā."

Startē ar desmito numuru. Mairita un Intars Trautmaņi no Tukuma atzina, ka braucienā devās vedējmātes mudināti: "Šādi mēs nolēmām nosvinēt desmito kāzu jubileju. Ne velti mums ir desmitais numurs, turklāt vēlamies izcīnīt desmito vietu." Jāpiebilst, ka sacensību rezultāti būs zināmi tikai šīs nedēļas nogalē.

Profesionāļi. Rīdzinieki (foto) startēja profesionāļu grupā. Komandas kapteinis Gatis Gavriļenko lepojās, ka orientēšanās braucienos piedalījies vairāk nekā pussimts reizes.

Liepājnieces. Māsa Ilze (strādā neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā) un Aija (skolotāja) Jēkabsones atzina, ka Latgalē ciemojas pirmo reizi: "Kāpēc mēs esam šeit? Šādos pasākumos ieraugām vietas, par kurām neko nezinām. Patīk vietas, kur sastopam mājražotājus. Jā, tas ir arī garšīgi..."

Pārnakšņoja telti pie Balvu ezera. Engures novada komanda nakti no sestdienas uz svētdienu pavadīja vecajā parkā pie Balvu ezera. "Tur es nosvinēju 15.dzimšanas dienu," atklāja komandas "Irbenāju mafija" pārstāvis Ričards Butans (foto - no kreisās).

"Lapsas". Viktorija no Zilupes, Dana no Viļāniem un Inese no Balviem savu komandu pieteica kā "Lapsas". "Lai neslīd riteņi pa grants ceļiem," viņas vēlēja. Taujātas, vai ir piedzīvojušas kādu kuriozu, *lapsas* paskaidroja, ka uz kāda objekta nevarējušas atrast uzrakstu 'Aņa': "Vēlāk tas izrādījās 'baņa'."

Vai sējumu apdrošināšana pasargā zemniekus no finansiāliem zaudējumiem?

Viedokļi

Katram zemniekam jāizvēlas – riskēt vai mierīgi gulēt

JĀNIS AUZIŅŠ, z/s "Līči" saimnieks

Ja paraugās uz tautsaimniecības nozarēm kopumā, tad lauksaimniecība ir tā, uz kuru ārejo apstākļu ietekme ir vislielākā. Galvenokārt tas ir tāpēc, ka esam tieši atkarīgi no laikapstākļiem. Pēdējos piecos gados man ir bijusi iespēja izbaudīt gan plūdus, gan sausumu, tāpēc uzskatu, ka sekmīga darbošanās lauksaimniecībā ir tieši saistīta ar

risku pārvaldību. Un kā galvenais instruments ir apdrošināšanās pret dažādiem riskiem.

Zemniekiem ir iespēja apdrošināt sējumus, mājlopus, kā arī tehniku. Ja runājam konkrēti par sējumu apdrošināšanu, tad nodrošināties var pret lietu, krusu, veldri, kā arī izsalšanu (pārziemošanu). Pēdējos gados apdrošinātāji piedāvā arī sausuma riska apdrošināšanu, taču šajā gadījumā jāreķinās ar samērā lielām polises izmaksām.

Manuprāt, visaktuālākais apdrošināšanas jautājums ir saimniecībām, kas nodarbojas ar integrētajām (konvencionālajām) lauksaimniecības metodēm, jo ir lieli ieguldījumi sējumos, kuri nes būtiskus zaudējumus neražas gadījumā. Jāsaprot arī tas, ka apdrošināšana ir izdevīga tikai ilgtermiņā, jo var būt trīs labi gadi, kad tā šķiet vēja izmesta nauda, bet ceturtajā var piemeklēt kataklizma, kas var radīt būtiskas finansiālas problēmas, ja nav apdrošināšanas.

Katram saimniekam ir jāizvēlas - ietaupu naudu un riskēju, vai arī patērējos un naktīs mierīgi guļu. Ir jāvērtē, cik intensīvi tiek saimniekots un kādas kultūras tiek audzētas. Piemēram, audzēt rapsi un to neapdrošināt ir diezgan neapdomīgi, jo to var izkult spēcīgs negaiss vai krusa. Vēl ir jāņem vērā, ka ir iespēja mājlopu un sējumu

apdrošināšanai saņemt valsts atbalstu līdz 70% no polises vērtības. Un tad finansiālais slogs uz saimniecību nav tik liels, un, manuprāt, ilgtermiņā apdrošināšana atmaksājas.

Mēs savā zemnieku saimniecībā apsaimniekojam ap 500 hektāriem zemes, no kuriem sējumi aizņem apmēram 350 hektārus, pārējās platības ir zālāji. Savus laukus apdrošinu trīs gadus. Iespēju robežās - arī spec-tehniku (kombains, traktori un cita tehnika). Tehnikai, kas iegādāta kredītā vai lizingā, tas ir obligāts nosacījums, bet, tā kā no nelaimēm neesam neviens pasargāts, cenšos drošināt visu. Iesākumā no sējumiem apdrošināju tikai ziemājus un rapšus, bet pēdējos gadus - arī visus vasarājus, jo katru gadu laikapstākļi mums sagādā kādu pārsteigumu. Šogad pirmo reizi dzīvē sanāca pat nopeldēties savā labības laukā. Spēcīgas lietavas kopā ar vēju sagāza veldrē arī 40 ha auzu. Eksperts zudumus novērtēja 70 - 90% apmērā, atkarībā no lauka. Ja man šis lauks nebūtu apdrošināts, tas nestu būtiskus zaudējumus, bet saistības pret sadarbības partneriem taču jāpilda. Vēl pavisam svaigā atmiņā ir arī 2017. gada plūdi. Tāpēc mana atbilde, kāpēc es izmantoju risku apdrošināšanu, ir: "Es neesmu tik bagāts, lai riskētu."

Fakti

◆ Kultūraugus var apdrošināt pret šādiem riskiem:

- izsalšana,
- nosmakšana zem ledus garozas,
- izsušana zem sniega segas,
- krusa,
- lietus,
- vētra,
- veldre,
- zibens risks (uguns),
- uguns risks (ja tas izcēlies no ražas novākšanas tehnikas),
- trešo personu prettiesiska rīcība (zādzība),
- zvēru un putnu radītie bojājumi,
- sausums.

◆ Saimniecība var apdrošināt gan pilnīgi visus sējumus, gan tikai daļu no tiem, piemēram, vienu pilnu kultūru.

◆ Lai saņemtu valsts atbalstu, pretendents jāvēršas Lauku Atbalsta dienesta (LAD) reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē.

◆ LAD sedz 70% no apdrošināšanas polises iegādes izdevumiem, bet ne vairāk kā 50 eiro par vienu hektāru (kultūrauga augšanas sezonā).

Katram klientam piedāvā individuāli pielāgotu apdrošināšanas aizsardzību

KĀRLIS LIEPIŅŠ, BTA Apdrošināšanas atlīdzību departamenta direktors

Apdrošināšanas akciju sabiedrība "BTA Baltic Insurance Company" (BTA) ir viena no vadošajām apdrošināšanas sabiedrībām Baltijā, kas piedāvā plašāko nedzīvības apdrošināšanas pakalpojumu klāstu Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. BTA Baltijā nodarbina vairāk nekā 1000 darbiniekus.

Šogad vairākkārt pieredzējām krusu un spēcīgu vēju, kas nelabvēlīgi ietekmēja sējumus. Daudzviet labība sakrita veldrē, bija arī citi postījumi. BTA šogad par dažādu nelabvēlīgu laikapstākļu nodarītajiem postījumiem lauksaimniecības kultūraugu sējumiem visā Latvijā ir saņēmusi atlīdzības pieteikumus vairāk nekā 4 miljonu eiro apmērā. Pērn BTA periodā līdz augusta sākumam tika saņemti atlīdzību pieteikumi vairāk nekā 2,6 miljonu eiro apmērā.

Šobrīd BTA apdrošināti sējumi kopumā 131 500 hektāros lauksaimniecības kultūru,

galvenokārt kvieši un rapši. Reģionāli dominē Zemgale, Latgale un Kurzeme.

Lai gan saimnieki nereti apgalvo, ka sējumu apdrošināšana nav finansiāli izdevīga, šā brīža realitāte pierāda pretējo. Turklāt katrs gadījums neapšaubāmi ir atšķirīgs: klients kultūraugu apdrošināšanā var izvēlēties sev vēlamo apdrošināšanas risku kombināciju, piemēram, krusa; krusa kopā ar lietu; izsalšana; vētra. BTA ir pirmais apdrošinātājs Latvijā, kas piedāvā iespēju zemniekiem apdrošināties pret meža zvēru un putnu nodarītajiem postījumiem, kā arī trešās personas prettiesisku rīcību, zibens spērienu un uguns risku.

Esam saņēmuši atlīdzības pieteikumus arī par meža zvēru nodarītiem postījumiem, kas gan, salīdzinot ar lietavu, vēja un krusas nodarītajiem zaudējumiem, ir krietni mazāks apjoms.

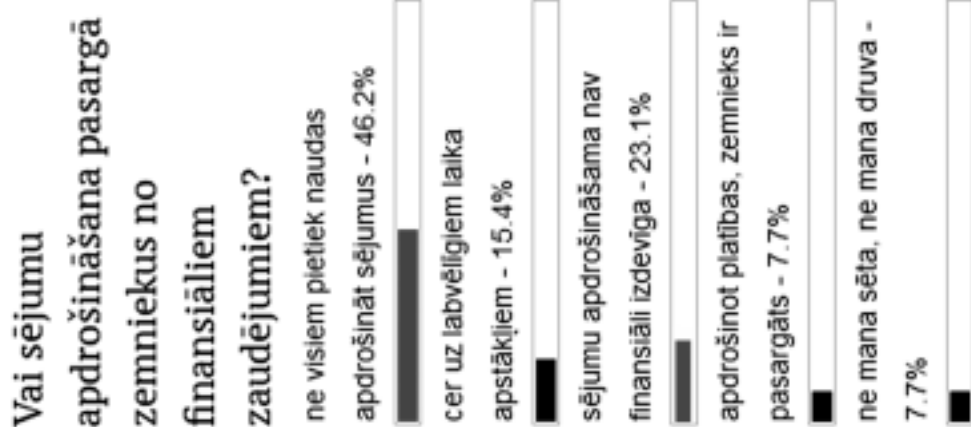
Pēdējo gadu pieredze liecina, ka dažādas dabas stihijas kļūst par arvien lielāku apdraudējumu ražai, bet, ņemot vērā to, ka lauksaimniekiem radīta iespēja apdrošināt sējumus pret nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem un tam atvēlēts arī finansējums no Eiropas Savienības un valsts budžeta, Zemkopības ministrija kompensācijas no valsts budžeta šogad nav paredzējusi, tādējādi virzot lauksaimniecības kultūru aizsardzību apdrošināšanas virzienā. BTA izprot lauksaimniecības nozares specifiku un ražošanas procesu, tāpēc katram klientam, arī Balvos, piedāvājam individuāli pielāgotu apdrošināšanas aizsardzību. Apdrošinot sējumus, iespējams saņemt valsts atbalstu līdz pat 50% apmērā no apdrošināšanas prēmijas.

Viedokļus uzklusēja S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Saglabās vēsturei

Skatāma izstāde par to, kā tapa filma

Baltinavas novada bibliotēkā skatāma četru autoru fotogrāfiju izstāde par to, kā Baltinavā šī gada jūnijā LTV1 filmēšanas komanda uzņēma dokumentālās filmas "Miers. Robeža. Tilts" epizodes, kas stāsta par 1920. gada 11. augusta Latvijas – Krievijas Miera līgumu, kas ir viens no nozīmīgākajiem notikumiem neatkarīgās Latvijas vēsturē.

10. jūnijā Baltinavā cilvēki kustējās kā skudru pūznis. Atsaucoties uz dokumentālās filmas veidotāju aicinājumu filmēties masu skatos un epizodēs, Baltinavas tirgus laukumā pulcējās novada iedzīvotāji, pašdarbības kolektīvi, kā arī cilvēki no citiem novadiem un pilsētām. Uzģērbuši attiecīgās drānas vai vēl pēdējā brīdī tās pieļaujot, viņi atainoja latviešu bēgļu un bijušo strēlnieku atgriešanos Latvijā, epizodes no dzīves pierobežā, pulcēšanos katoļu baznīcā, lai piedalītos dievkalpojumā, starpvalstu robežas nostiprināšanu. LTV1 filmēšanas komanda šajā laikā darīja savu darbu, bet nesnauda arī fotogrāfi, kuri iemūžināja atsevišķus cilvēkus, cilvēku grupas, darbību. Bilžu tapa ļoti daudz!

Baltinavas bibliotēkas vadītāja INĀRA BUBNOVA saka: "Izstāde bibliotēkā skatāma no 12. augusta, uzreiz nākamajā dienā, kad iepriekšējās dienas vakarā filmu rādīja televīzijā. Izstādi veido četru fotogrāfu foto-

attēli: Vilhelma Laganovska, Aleksandra Lebeda, Silvijas Buklovskas un Aigara Kirsanova. Veidojot izstādi, fotogrāfijas atlasījām tā, lai atainoti būtu notikumi katrā no filmēšanas vietām. Fotogrāfijas pasūtījām A4 formātā, lai pēc tam varētu tās nodot novada muzejam. Ceram, ka pēc gadiem cilvēki, kuri piedalījās filmas uzņemšanā, gribēs atcerēties, kā tas notika, kā viņi izskatījās. Jau tagad cilvēki nāk aplūkot fotogrāfijas. Tās patiesi ir skaistas! Būs ļoti skaista atmiņa."

Arī I. Bubnova piedalījās filmas uzņemšanā un pēc tās noskatīšanās ir priecīga, ka rezultāts sanācis labs: "Kad filmēšanas grupa pirmo reizi atbrauca uz Baltinavu, uzreiz pat nevarējām iedomāties, kā tas būs. Tik sens notikums!"

Baltinaviete SILVIJA BUKLOVSKA stāsta, ka filmu skatījusies kopā ar bērniem. Protams, vispirms filmas epizodēs meklējuši sevi. Bet tas arī bijis labs moments, kā vēlreiz bērniem uzsvert un atgādināt, cik trausla ir valsts neatkarība un cik augstā vērtē tā jātur. Lai gan epizodes, kurās varēja skatīt baltinaviešus, bija acumirkļīgas, S. Buklovskā uzskata, ka vērtīgāki filmā ir vēsturnieku komentāri, tā laika notikumu fragmenti, kas saglabājušies. "Fakts, ka baltinavieši piedalījās filmas tapšanā, jau pats par sevi ir ļoti patīkams. Ļoti uzmanīgi lasījām filmas titrus, kuros pateicība izteikta gandrīz katram cilvēkam, kolektīvam, kas piedalījās filmas uzņemšanā," viņa saka.

Baltinavas bibliotēkā. Bibliotekāre Ināra Bubnova ir gatava palīdzēt katram orientēties fotogrāfiju klāstā un dalīties izjūtās par to, kā tapa filma.

Filmā uzņemšanā piedalījās arī Baltinavas vidusskolas vēstures skolotāja INTA LUDBORŽA. Viņas viedoklis ir, ka tā ir dokumentāla filma, kuras pamatā jābūt vēsturiskiem kadriem, dokumentiem, kas stāsta par tā laika notikumiem. "Ļoti patika tas, kā vēsturiskie kadri sasaistīti ar mūdienās filmētajiem, papildinot tos. Parādīt mūsdienas nebija filmētāju pašmērķis. Jau tad, kad viņi iepa-

zīstināja ar šo projektu, teica, ka tas, ko filmēs Baltinavā, būs tikai neliels iestarpinājums," viņa atklāj.

Baltinaviete MARIJA SKABA par filmu saka: "Ļoti patika gan jauniešiem, gan man. Patika, ka sarežģītais izskaidrots vienkāršā, saprotamā valodā. Kā senais veiksmīgi sasaistīts ar to, ko filmēja Baltinavā. Galvenais filmā taču bija miera līgums starp Krieviju un Latviju."

"Ceļojums pa Latvijas robežu zirga mugurā"

Sagaida ar zupu, pavada ar burkāniem

Aizvadītās nedēļas otrajā pusē Baltinavas novada Baltinavā interesenti viesmīlīgi sagaidīja divas ceļotājas - Tinu Runci un Līgu Vilni, kuru ceļojums pa Latvijas robežu notiek zirgu mugurā. Ceļojumu abas sievietes uzsākušas 4. augustā Ainažos, bet pabeigt plāno 4. septembrī Nīdā, kur pērn to uzsāka. Baltinava bija viena no ceļotāju pieturvietām, tāpat kā iepriekš Upite.

Baltinavieši ceļotājas sagaidīja pie Baltinavas novada zīmes ar mūziku, aplausiem un plāktu latgaleišu valodā: "Vasali." Pēc apsveicināšanās sekoja pārgājiens uz Baltinavas parku, kur ceļotājas gaidīja silta zupa, sirsniņas sarunas ar vietējiem iedzīvotājiem, bet zirdziņus - Prīmu un Kastani - atpūta pirms došanās uz Kārsavu, kur gan viņiem, gan saimniecēm bija paredzēts naktsmiers.

Protams, sarunā ar ceļotājām un viņas pavadošajām personām jeb tehnisko personālu - Ingrīdu Rundi un Ilvu Saukumu - sapulcējušies gribēja zināt, - kas, kur, kā, kāpēc un vēl daudz ko citu. Abas ceļotājas mīl zirgus (citādi nemaz nevar būt!) un nodarbojas ar jāšanas sportu, trenē citus. Kā teica T. Runce: "Jāju kopš piecu gadu vecuma, gāju zirgu skolā, piedalījos sacensībās, taču daudz vairāk man patīk būt kopā ar zirgiem brīvā dabā." Tīna ir dzimusi vācietē, bet Latvijā savulaik ieprecējusies, tagad nodarbojas ar tulkošanu, vācu valodas privātstundām. Līga pēc profesijas ir arhitekte. Ceļojuma mērķis abām - apceļot Latviju gar tās robežu, iepazīstoties ar vietām un cilvēkiem, popularizējot zirgu sportu un šo dzīvnieku vispār. Līgas sapnis ir uzrakstīt grāmatu, kurā pastāstītu par saviem piedzīvojumiem un izjūtām ceļojuma laikā,

Ierodas Baltinavā. Ceļotājas ar saviem zirdziņiem ierodas Baltinavā.

par iepazītajiem cilvēkiem un ko no šīm tikšanās reizēm viņi ieguva. Iespējams, kādam bērnam tas būs bijis lielākais šīs vasaras piedzīvojums, - pieskarties zirgam!

Ceļojuma pirmais posms abām ceļotājām zirga mugurā sācies pērn augusta vidū Nīdā un noslēdzies 1. septembrī Ainažos. Gar Latvijas jūras robežu nosojoti 620 kilometri. Otrais posms gar Latvijas sauszemes robežu ir krietni garāks - 1386 kilometri.

Jautāta, kas visvairāk pārsteidzis līdz šim veiktajā ceļojumā, Tīna nešaubīdamās atbil-

dēja, ka tie ir latvieši, - atvērti, sirsniņi, uzreiz gatavi uzņemt divas un vēlreiz divas pilnīgi svešas meitenes ar zirgiem. Ja vēl uzvāra zupu un sirsniņi sagaida, uz tikšanos atnāk interesenti, - ko vēl vairāk var vēlēties! Kāds tā arī pasaka: "Es gribu, lai manā dārzā ganāns zirgs!" Vācijā noteikti tā nebūtu. Ekonomiskā situācija tuvāk Rīgai un Latgalē, protams, atšķiras. Te tā ir sliktāka, sevišķi mazos ciemos, kas redzams vizuāli. Mājas koptas, bet tām nepieciešami remontdarbi. "Tas nav nekas sliktāks, bet iekrīt acīs," secina Tīna. Arī daba

šeit savādāka, nav tik pirmatnēja un neskarta kā daudzviet pie jūras.

Ceļotājām bija jautājumi par Baltinavas novadu. Kāpēc novada ģerbonī ir pakavs? Novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore, kura studiju gados nodarbojusies ar jāšanas sportu, ceļotājām uzdeva vairākus profesionālus, ar zirgiem un jāšanas sportu saistītus jautājumus. Viņas secinājums bija, ka zirgi laukos izzūd, un tagad lauku bērni, lai redzētu zirgu, jāved uz kādu zirgaudzētavu.

Lappusi sagatavoja I. Zinkovska

Vitamini enerģijai. Baltinavieši atmiņai bija sarūpējuši nelielas dāvanīgas ceļotājām, kā arī viņu četrkājainajiem draugiem. Novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore zirgiem bija sarūpējuši pa saišķim lielu un resnu burkānu. "Tas vitamīniem un enerģijai," viņa teica, pasniedzot burkānus Prīmas un Kastaņa saimniecēm.

Biznesā izmanto pašvaldības piešķirto finansējumu

Audzē ķiplokus un veido senlietu kolekciju

Šķilbēnu pagasta Stabļovas ciema piemājas saimniecībā "Apsēs" JURIS SUPE kopā ar ģimeni trešo gadu audzē ziemas ķiplokus.

Novāc pašu spēkiem

"Sākām pirmajā gadā ar dažām vagām, šogad ķiploki auga 0,20 ha platībā, bet rudenī tos stādīsim jau aptuveni 0,5-1 ha zemes platībā," stāsta saimnieks. Šī gada raža jau novākta un lielākā daļa iztirgotā, jo iedzīvotāju interese par ķiplokiem bija liela. Interesenti par iespēju iegādāties ķiplokus uzzināja gan no sociālajiem tīkliem, gan no saimnieku paziņām. Saimniecībā audzē šo veselīgo un ar specifisku smaržu apveltīto augu divas šķirnes - "Ļubaša" un vēl kādu šķirni, ko iegādājoties reklamēja kā Latvijas parastos ķiplokus. "Abas šķirnes auga labi, "Ļubašas" daivas padevās lielākas. Nākamajai sezonai kā stādmateriālu izmantosim gan pašu ievāktu ražu, gan iegādāsimies citus ķiplokus," atklāj J.Supe.

Ķiploku audzēšanā un ražas novākšanā līdz šim izmantoja tikai roku darbu - stādot, ravējot un novācot ķiplokus noorganizēja talku, saaicinot radu saimi. Nākotnē plānots tos audzēt lielākas platībās un iegādāties ķiploku stādīšanas un novākšanas tehniku, bet šogad tika galā pašu spēkiem.

Izmanto tīrāmo iekārtu

"Tieši ķiplokus izvēlējamies audzēt tāpēc, ka vietā, kur atjaunojam dzimtas mājas un šobrīd audzējam ķiplokus, jau agrāk tēva brālis tos bija audzējis. Tā arī mēs šo lietu nolēmām turpināt. Šogad izmantojam iespēju un piedalījāmies Viļakas novada domes konkursā par finansējuma piešķiršanu topošo, jauno un tūrisma uzņēmēju projektiem," skaidro J.Supe. Viņš kopā ar sievu Ilzi veiksmīgi uzrakstīja un aizstāvēja projektu, kā rezultātā saņēma pašvaldības finansējumu 2000 eiro apmērā un iegādājās ķiploku tīrāmo iekārtu "Vitlok", kas ar saru birstēm jau novāktus un izkaltētus ķiplokus attīra no smiltīm un liekajām miziņām. Rezultātā tie paliek tīri, iegūst "tirgus skatu", kā arī iekārta padara efektīvāku visu darba procesu, kas citādi būtu jādarā ar rokām. Lai ķiploku audzēšana nepaliktu tikai hobija līmenī, jādoma arī par ES fondu līdzekļu piesaisti, jo saimniekiem ir idejas par ķiploku blakusproduktu ražošanu un pārstrādi.

Juris Supe ar dēlu. Ikdienā viņš strādā Viļakas NMPD par šoferi, bet brīvajos brīžos atjauno vectēva māju, audzē ķiplokus un kopā ar brāļiem klēti ir izveidojis senlietu kolekciju. Lauku darbus ar interesi vēro dēls Francis, kurš savu vārdu ieguvis par godu vectēva brālim.

Vēstures liecinieki. Klēti savu vietu atraduši tādi seni priekšmeti kā pulksteņi, čemodāni, gaismas ķermeņi, dažādi apavu pāri (zābaki, kurpes, pastalas), patafons, fotoaparāts, medaļas, pletizeri, naudas monētas, "Dzintara" smaržas pudeliņas (iegādātas pirms 40-50 gadiem, bet smaržo) u.c. Senlietu kolekciju saimnieki piedāvā aplūkot arī citiem, lai redz un zina, kādus sadzīves priekšmetus izmantoja pirms gadu desmitiem un simtiem.

Ģimene. Ķiploku audzēšanā un novākšanā piedalās visa saime, arī senlietu vākšana interesē gan lielos, gan mazos. Klēts āršienas rotā zirgu pakavi, kas kādreiz piederējuši gan pašu zirgiem, gan atrasti uz lauka.

Raža priecē. Ķiploki šogad izauga labi, arī par laika apstākļiem saimnieks nesūdzas: "Tikai žēl, ka tiem, kuri vēl joprojām interesējas par ķiplokiem, vairs nav ko piedāvāt." Tas motivē strādāt un domāt par stādāmās platības palielināšanu.

Izmanto ķiploku tīrāmo iekārtu. Izmantojot šo aparātu, darbs "Apsēs" rit raitāk un efektīvāk.

Vērtē grāmatas un brauc ekskursijā

Tilžēnieši iepazīst Ludzas pilsētu

Augusta sākumā Tilžas bibliotēkas "Bērnu žūrijas" eksperti devās iepazīt Ludzas pilsētu.

Ludzas novadpētniecības muzejā čaklos lasītājus sagaidīja Meža māte, kur, izspēlējot dažādas rotaļas, varēja labāk iepazīt dzīvnieku valstību. "Bija iespēja izstaigāt arī visu muzeju, redzēt, kāds izskatās mamuta zobs, klausīties un uzminēt dažādas putnu un dzīvnieku balsis," stāsta Tilžas bibliotēkas vadītāja Ilze Pugača. "Pelnušķītes salonā" tilžēnieši apskatīja daudz un dažādas kāzu kleitas, kas modē bija senākos laikos. Bērniem interesanta šķita Baskāju taka, kā arī stāstījums par kokiem un dažādām dabas parādībām. Brauciena dalībnieki apskatīja Troļļu māju un baudīja relaksējošu meditāciju, aizverot acis un klausoties dažādās skaņās.

"Ludzas Amatnieku centrā vērojām, kā no māla top dažādi trauki. Arī pašiem skolēniem bija iespēja izveidot kaut ko no māla. Daudzi atzina, ka tas nemaz nebija viegli. Kā jau kārtīgi grāmatu lasītāji, apmeklējām arī Ludzas bibliotēku. Ekskursija bija brīnišķīgs noslēgums grāmatu vērtēšanas darbam," secina I.Pugača.

Ludzas bibliotēkā. Ciemiņus laipni sagaidīja bibliotekāre Ilga ar dažādiem uzdevumiem. Ar lielu aizrautību bērni izveidoja savas glezniņas ar kaķiem, ko varēja paņemt līdzi uz mājām. Lielāko jautrību izraisīja spēle "Just Dance", kurā bija jāatdarina deju soļi, skatoties datora monitorā.

Kad viss labākais vēl priekšā

2019./2020.mācību gads vidusskolu absolventu atmiņā saglabāsies ne tikai ar Covid-19 pandēmiju un pirmoreiz gūto attālinātās mācīšanās pieredzi, bet arī kā nozīmīga dzīves posma noslēgums. Neziņa un jūkas nu ir garām, eksāmeni nokārtoti un atestāti saņemti. Kaut gan nedaudz klusāk un mazliet vēlāk, nekā ierasts, nosvinēti izlaidumi, pavisam drīz kā nogatavojušies āboli no groza absolventi izbirs plašajā dzīves laukā, lai *ripotu* katrs savā virzienā. Daudzi turpinās izglīties augstskolās, citi uzsāks darba gaitas, vēl kāds, iespējams, joprojām mokās neziņā par turpmākā ceļa izvēli. Lai kādas būtu viņu nākotnes iecerēs, novēlam, lai pēc gadiem, atskatoties uz nodzīvoto laiku, varētu lepni teikt: “Es to esmu paveicis!”

Šogad Balvu novadā atestātu par vidējo izglītību saņēma 78 jaunieši, profesionālo izglītību Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā ieguva 8 vidusskolēni, bet Rīgas Valsts tehnikumā - 10 audzēkņi. Viļakas novadā vidējās izglītības atestātus izsniedza 29 skolēniem, bet neklātienē vidusskolu absolvēja 16 jaunieši. Rugāju novadā vidusskolu šogad pabeidza 13, bet Baltinavā – 11 audzēkņi.

Bērziņi vidusskolas 12.klase. No kreisās: Emīls Pugačs, Samanta Čirka, audzinātāja Daina Veida, Iveta Škapare, Mairis Korklis. Audzinātāja par savu klasi saka tā: “Viņi bija jautri, bezrūpīgi un pozitīvi noskaņoti. Emīls - strādīgs, gudrs, pozitīvs cilvēks, vienmēr izpalīdzīgs, ļoti aktīvs. Samanta - pārsvarā klusa, bet radoša, mākslinieciska personība, reizēm nedroša, bet ļoti spējīga. Ivetu varētu nosaukt par audzinātājas labo roku, viņa vienmēr aktīvi iesaistījās klases un skolas dzīvē, sirsnīga, jauka un citīga jaunie. Mairis klasē bieži citus izklaidēja ar jokiem, laipns, jautrs, patīk un padodas praktiskas lietas. Novēlu viņiem nezaudēt pozitīvo attieksmi pret dzīvi un nebaudīties, noticēt savām spējām un sasniegt jaunas virsotnes!”

Balvu Valsts ģimnāzijas 12.b klase. Pēdējā gada noslēgumā klases vidējā atzīme bija 8,5 balles. Kolektīvā bija 5 teicamnieki. Ernesta Mežala, Dairitas Magones, Robertas Sērmūkšas un Annijas Ertmanes darbs tika novērtēts ar Zelta liecību, bet Evelīna Celmiņa saņēma Sudraba liecību. Visaugstāko sasniegumu uzrādīja Ernests Mežals - 9,85 balles. Tikai diviem audzēkņiem gada vidējā atzīme bija zem astoņām ballēm. “Tas nenāca viegli. Gada nobeigumā, mācoties neierastos apstākļos, vienu brīdi parādījās spēku izsīkums, ko veiksmīgi pārvarējām. Šāds rezultāts bija iespējams, pateicoties kolektīva saliedētībai un savstarpējai izpalīdzībai. Kārtojot eksāmenus, piecus labākos rezultātus sasniedza pieci 12.b klases audzēkņi. Lepojos ar klases sasniegumiem mācībās! Lai visiem lielākie sasniegumi nākotnē!” novēl audzinātājs Zigfrīds Lielbārdis.

Rugāju novada vidusskolas 12.klase. (Aiz kadra palikuši Rēzija Puško, Jānis Akmentiņš, Beatrise Maslovska un Arnita Garā.) Klases audzinātājs Jānis Ikstens par audzēkņiem saka tā: “Septiņus gadus augu kopā ar saviem skolēniem. Būtu interesanti uzzināt, kādi bijuši viņu lielākie ieguvumi? Domāju, ka humors un skats uz dzīvi caur prizmu “ņem visu pēc iespējas vieglāk”. Nezinu, kurā mirklī savus audzēkņus sāku dēvēt par ‘manējiem’, bet esmu daudz ko no viņiem ieguvis.

‘Manējie’ devuši man prasmi iejusties viņu vietā, iecietību, pacietību un pozitīvas emocijas. Spilgtākās no tām - kad par izdarītajām blēņām viņi *atpirkās* ar malkas talku. Jau piektajā un sestajā klasē viņi bija izpētījuši fizikas kabineta iekārtas un tās notestējuši. “Popielās” un citos pasākumos ‘manējie’ iesaistījās aktīvi un radoši, iedrošinot arī tos, kuriem atbalsta trūka. Atbalstoši, patiesi, sirsnīgi un gudri – tādi bija mani audzēkņi. Vēlu veiksmi turpmākajā dzīves ceļā! Lai izdodas tiekties uz to, kas sagādā prieku!”

Balvu Valsts ģimnāzijas 12.a klase. 1.rindā (no kreisās): Kristena Rakstiņa, Lauma Krastiņa, Lindija Dubova, Evija Jakuņina, Marika Jefimova, Evita Jakuņina; 2.rindā (no kreisās): Kristers Zelčs, Emīls Ločmelis, Baiba Viksniņa, audzinātāja Rudīte Priedeslaipa, Vineta Kikuste, Ringolds Bratuškins, Kristiāns Bokta; 3.rindā (no kreisās): Endijs Tūcis, Artis Smirnovs, Armands Pauliņš, Verners Andžs. Kopā tie ir astoņi braši puīši un 8 sirsnīgas meitenes, kā kolektīvs – sportiski, radoši un katrs ar saviem talantiem un interesēm, kuras vislabāk prezentēja Žetonu vakarā. Audzinātāja visiem savējiem novēl būt laimīgiem, atrast un saglabāt patiesās dzīves vērtības un piepildīt lielos un mazos sapņiņus. Lai izdodas!

Tilžas vidusskolas 12.klase. Šogad vidusskolu absolvēja pieci fantastiski jaunieši: Arvis Mežals, Ilgmārs Naglis, Artūrs Melnis, Viktors Tihomirovs un Žanete Pimenova. Katram no viņiem piemīt individuāli krāšņas rakstura īpašības, kas ir iekrāsojušas skolas dzīvi košāku. Arvis - sportisks jauniešs ar lielisku humora izjūtu. Ilgmārs nominēts kā jauniešs ar zelta rokām un zelta sirdi, mazie skolasbiedri viņu redz kā savu

pozitīvo piemēru. Artūrs - mērķtiecīgs un neatlaidīgs jauniešs, skolas vārdu uzspodrinājis arī šahā. Savukārt Viktors un Žanete ir pierādījuši, ka centība un neatlaidība ir vieni no vislabākajiem darbarīkiem savu plānu īstenošanā. Priecē, ka visi jaunieši jau sen ir izplānojuši savas dzīves tālākās gaitas un tiecas savus mērķus īstenot. Skolotājai Lienei Karulei šī bija pirmā audzināmā klase, kas īpaši paliks atmiņā. Viņa novēl katram audzinātajam tieši šādu klasi - draudzīgu kolektīvu, kas nesagādā rūgtas raizes.

BPVV viengadīgā izglītības programma “Koka izstrādājumu izgatavošana”. Neraugoties uz to, ka mācību process ne vienmēr noritēja viegli, no astoņiem topošajiem galdniekiem apliecības par kursa beigšanu saņēma trīs audzēkņi – Raimonds Fjodorovs, Harijs Romanovskis un Zintis Kapteinis. Viņu skolotājs Ēriks Kanaviņš īpaši slavē apzinīgo un čaklo Raimonu. Savukārt Zintis iegūtās zināšanas dažādu koka

izstrādājumu izgatavošanā pieslīpēja kādā Rugāju galdniecībā, bet Harijam īpaši labi paveicies koka virpošanā. I.Kanaviņš novēl puīšiem sasniegt iecerēto!

Rekas vidusskolas 12.a klase. Audzinātāja Inese Cibule saka: "Šajos gados attīstījām savas prasmes kopā strādāt un saprast vienam otru. Atmiņā paliks mūsu skolas pasākumi, izbraucieni, sarunas un skaidrošanās. Prieks, ka gandrīz

vienmēr nonācām pie visiem izdevīgākā risinājuma. Ar pacietīgu darbu izdevās neaizmirstams Žetonu vakars. Pavasarī piedzīvojām arī attālinātās mācības - unikālu pasaules mēroga notikumu. Savukārt izlaidumā audzēkņus salīdzinājām ar kokiem."

BPVV izglītības programma "Šūto izstrādājumu izgatavošana". Šo viengadīgo kursu pabeidza 10 audzēknes (no kreisās): Anna Budeviča, Inita Koļcova, Sendija Cibule, Natālija Pauliņa, Iluta Keiša, audzinātāja Anita Matule-Bordāne, Vineta Sirmā, Svetlana Garā, Elīta Teilāne, Sarmīte Ertmane un Vēsma Mežsarga. "Cepuri nost šo dāmu apņēmībai – viņas prata apvienot mācības ar darbu, ģimeni, studijām augstskolā, pat piedzemdēt bērniņu un pabeigt kursu. Protams, tas prasīja personīgu atbildību, garus vakarus skolā, lielu pacietību, efektīvu plānošanu un rīcību, dažkārt arī noguruma un miega pārvarēšanu. Mums bija lieliska komanda. Mērķa sasniegšanai ir neatgriezeniskas sekas - profesionālais ieguldījums sevis pilnveidošanai būs noderīgs visu dzīvi," tā par audzēknēm teic audzinātāja A. Matule-Bordāne.

BPVV 4.kurss. To absolvēja Laura Circene, Elīna Uvārova, Solveiga Circene, iegūstot tēru izgatavošanas un stila speciālista kvalifikāciju, kā arī puīši: Rihards Evardsons, Rihards Toms, Aivars Silis, Aivars Sirmāis un Silvesters Kozlovskis, kuri saņēma būvīzstrādājumu galdnieka kvalifikāciju. Kurša audzinātājs Ainars Strads priecājas, ka viņa audzēkņi bija centīgi, ar atbildības sajūtu apveltīti, pasauli izzināt tendēti taisnības cīnītāji, sava dzīves ceļa meklētāji.

Viļakas Valsts ģimnāzijas 12.klase. To absolvēja 19 jaunieši. Klase bija radoša, talantīga un draudzīga. Daudzi no audzēkņiem spēlēja mūzikas instrumentus: Kristiāns Šaicāns – ģitāru un *garmošku*, Sanija Marija Zelča - vijoli, Jolanta Kuiko spēlēja ģitāru un sacer dziesmas. Daudzi jaunieši bija aktīvi Skolēnu parlamenta dalībnieki – Santa Jugane, Krista Gavrilova, Elīna Martinova, bet Daniels Šaicāns vadīja parlamenta darbu. Katrīna Zaķe vairākkārt piedalījies skatuves runas konkursos novada un Latgales reģionā. Sandis Leitens un Raivo Orlovskis apskaņoja pasākumus. Kā sportisti sevi atklāja Reiners Korņejevs, Norbets Barkāns, bet Roberts Rēvalds guva labus panākumus Latgales šaha turnīrā. Klases meitenes aktīvi piedalījās teātra pulciņā un skolas korī.

Rīgas Valsts tehnikuma 4.kurss. Izlaidums bija burvīga diena ar pārsteigumiem, vēlējumiem, ziediem, smieklēm un aizkustinājuma asarām, jo desmit jaunieši pēc studijām Rīgas Valsts tehnikumā saņēma komercpakalpojuma speciālista diplomu. Apguvuši uzņēmējdarbības, grāmatvedības un finanšu pamatus, viņi ir labi sagatavoti darbam un studiju gaitām. Kurša audzinātāja Biruta

Šavele pēc četriem kopā pavadītiem gadiem bija reizē skumja un priecīga. Savus audzēkņus viņa raksturo šādi: "Lūcija ir spēcīga līdere, kas *pavelk* visus un visur. Abas Samantas ir meitenes ar patiesu smaidu un atklātu skatu uz dzīvi. Viktorijas daudzpusīgums un enerģija uzlādē ikvienu. Vladislavs ar savu māku runāt un pārliecināt atrisina jebkuru situāciju. Ar Mairitu vispār viegli sadzīvot. Ērika ir muzikāla, bet Džūlijai allaž ir objektīvs skatījums uz apkārtējo pasauli. Agnis ir ārkārtīgi spējīgs apgūt to, ko pats vēlas. Juvents jau studiju laikā vadīja savu zemnieku saimniecību un ir cilvēks, kam saknes ir zemē. Būšu ar jums domās, sajūtās un atmiņās. Jūsu ceļam finiša nav, ir tikai starts, ir tikai viens vārds - 'sāc'! Lai jums izdodas būt patiesiem, saprastiem, milētiem!"

BPVV 12.b klase. To absolvēja 20 jaunieši - spilgtu personību kopums. "Katrs bija ar kaut ko īpašs un neatkārtojams. Meitenes - katra ar savu lielo 'Es'. Sportiski, jautri un drusciņ pārgalvīgi puīši. Ticu, ka ikviens no viņiem savā dzīvē atradis īsto vietu un būs laimīgs," tā par saviem audzēkņiem saka audzinātāja Marina Ločmele.

Baltinavas vidusskolas 12.klase. "Mūsu klase bija kā spilgta krāsu mozaika. Jānis, Iluta, Alise, Agrita, Airīta, Patrīcija, Raivis, Līna, Ivo, Andžela, Salvija – katrs ar savu īpašo mirdzējumu tajā. Viņu skolas laiks bija brīnišķīgs, krāsains vitrāža ar savu vienreizējo stāstu par Baltinavas vidusskolā izdzīvotajiem gadiem, kuros iegūtas ne tikai zinības, bet arī veidojusies izpratne par dzīves vērtībām un izvēlēm, apjausts dzīvē ejamais ceļš, organizēti daudzi klases un skolas pasākumi. Īpaši savdabīga bija "Popiela" ar "Latgališu Repa" piedalīšanos. Šajos gados kopīgi sportots, braukts velobraucienos, izbaudīti kopīgo klašu ekskursiju prieki un gūts adrenalīns Siguldas "Tarzāna trasē", svinētas dzimšanas dienas un ik gadu pie klases improvizētās eglītes ar humora dzejoļi skandēti Ziemassvētku dzejoļi, apmeklētas teātra izrādes, pašiem sacerēta un iestudēta izrāde Žetonu vakarā. Vidusskolas gadi jauniešos veidojuši sapratni par katra individualitāti un spēju pieņemt otru tādu, kāds viņš ir, un ļaut tam starot savā krāsā, lai izveidotos neatkārtojama klases krāsu mozaika," tā 'savējos' raksturo audzinātāja Tatjana Začeste.

Apsveicam!

Viņi zina – mīlestību vajag svinēt!

20.jūnija pēcpusdienā Baltinavas Romas katoļu baznīcā gredzenus mīja valmieriete ANNA GABRĀNE un baltinavietis VALDIS LOČMELIS. Jauno pāri dzīvē ievadīja Inguna Bagatska-Vilcāne un Jānis Vilcāns. Valdis ar Jāni ir ne tikai seni draugi, bet arī darba kolēģi, un tieši vedēji bija pirmie, ar kuriem Valdis Annu iepazīstināja, kad abi izlēma kļūt par pāri. Arī vedējiem šogad gaidāmi lieli svētki, jo 10.septembrī viņi svinēs desmito kāzu jubileju.

Jautāta par iepazīšanos ar nākamo vīru, Anna stāsta, ka viens otru zina jau krietnu laiku, jo Anna studēja Valmierā kopā ar Valda māsu Daci. "Studiju laikā pat biju uz kādu balli Baltinavā, tad arī pirmo reizi satikāmies, jo uz balli devāmies vairāki kursabiedri, un gatavošanās notika Daces vecāku mājā – kā parasti, kad bērni brīvdienās sabrauc pie vecākiem. Sagādījās tā, ka uz balli atbrauca arī Valdis, bet, kā mēs tagad smejam, laikam toreiz vēl nebija īstais laiks vienam otrā ieskatīties – no tās reizes viņu pat lāgā neatceros. Dažas reizes Valdis pabija arī Valmierā pie māsas, bet pat tur mēs nesatikāmies," stāsta Anna. Viņas un Valda īstais laiks pienāca pirms 6 gadiem, kad Valda māsa izlēma svinēt savu dzimšanas dienu nelielā draugu lokā. Lai arī studijas jau bija aiz muguras, Annas un Daces draudzība bija saglabājusies, tādēļ Dace ar draugiem devās uz Tartu atzīmēt savu īpašo dienu. "Atceros, ka tas bija martā. Vēl šobaltdien neticas, ka Valdis mani tur noskatīja, jo nemaz nejutu liekus acu skatienus, turklāt agrāk likās, ka viņam patīk mana draudzene. Bet liels bija mans pārsteigums, kad 2.aprīlī, kas ir mana dzimšanas diena, kurjers man darbā piegādāja skaistu puķu pušķi no Valda. Vēl tagad mājās par piemiņu stāv kartiņa no viņa. Drīz vien aizgājām uz pirmo randiņu kādā Rīgas restorānā, un tā palēnām mūsu simpātijas auga lielumā. Sākumā biju nedroša par faktu, ka Valdis ir manas draudzenes brālis. Nebiju pārliecināta, vai maz vajag ar viņu iet uz randiņu, jo - ja nu viss noiet greizi, būtu neērti no Daces. Bet tagad priecājos, ka tik muļķīgas atrunas neizjauca mūsu skaisto turpinājumu un es tomēr aizgāju uz satikšanos," stāsta Anna.

Rītu sāk ar lidojumu gaisa balonā

Anna un Valdis par savas ģimenes dibināšanas dienu izvēlējās 20.jūniju. Kāzu ceremonija notika Baltinavā, bet svinīgās vakariņas - Vecgulbenes muižā, klātesot abu ģimenēm. Kāzu rītu jaunais pāris sagaidīja ļoti, ļoti agrī, jo saullēktā bija paredzēts lidojums ar gaisa balonu virs Gulbenes. Lieki piebilst, ka līgavainis gulēja vien dažas stundas, bet līgava - nemaz, jo sagatavošanās notika jau dienu iepriekš līdz pusnaktij. Taču lidot ar gaisa balonu jau bija jābūt gataviem ap pulksten 2 naktī, kad ar pilotu tika norunāta konkrēta satikšanās vieta. Un tad jau miegs nenāca nemaz, jo bija bail nokavēt. Anna un Valdis atminas, ka lidojums ar gaisa balonu bija kaut kas maģisks: "Vienu brīdi likās, ka saullēktu nokavējām, tomēr viss sanāca. Skats bija neaizmirstams un īpašs, jo tas bija mūsu

kāzu dienas pats, pats sākums. Īpašs brīdis gaisa balonā bija, kad atskatījām Tīguļa dziesmu "Lec, saulīte". Balonā bijām 4 cilvēki – dziesmu klausījāmies pilnīgā klusumā, vērojām saullēktu un Latvijas dabu. Tas bija ļoti emocionāls brīdis," atminas jaunlaulātie.

Otrs spilgts un atmiņā paliekošs bija brīdis, kad Anna un Valdis viens otru ieraudzīja pirms kāzu ceremonijas. Valdis topošajai sieviņai izteica komplimentus par kleitu un koptēlu, pasniedza ziedu pušķi un abi mirkli vēl pabija divatā. Uz baznīcu un arī pie altāra, skatot dziesmai "Santa Maria" kora izpildījumā un ērģeļu pavadījumā, Annu pie rokas veda viņas tētis. Baznīca bija skaisti izrotāta, priesteris Staņislavs Prikulis sagaidīja svētku mantijā, blakus - ģimenes un draugi, bet pie altāra Annu jau gaidīja Valdis. Bija pienācis brīdis kļūt par sievu un vīru!

Pēc ceremonijas jaunlaulātie devās fotografēties. Sākumā bija domāta cita vieta, bet dunduru mākoņa dēļ plāni mainījās, un Anna ar Valdi devās uz Stāmerienas pili, bet pēc tam - uz Vecgulbenes muižu, kur bija paredzētas svētku vakariņas 22 personām. "Vakariņu laikā skanēja Ivara Reņģes klaviermūzika, dziedāja Līga Reņģe. Svētku vakariņas vēlējāmies mīlas un sirsnīgas, jo nākam no ģimenēm, kur svarīga ir kopā būšana, atbalsts un sirsnība. Vakariņu laikā izteicām daudzus paldies, īpaši vecākiem, omītei, vedējiem. Tāpat arī viesi bija parūpējušies par emocionāliem vēlējumiem jaunajiem Ločmeļiem. Vakariņas pavadījām intimā, mīlā gaisotnē lielajā zālē, kur skanēja dzīvā mūzika, laistījās sveču gaismas, ar baltiem ziediem izrotāts galds, mirdzēja zāles lampiņas, baudījām izsmalcinātu ēdienu un sarunājāmies, priecājāmies kopā ar tuvākajiem cilvēkiem," atminas jaunlaulātie.

Dot solījumu visu priekšā ir īpaši

Kad bija nodejots pirmais valsis, Anna un Valdis devās uz mičošanu, kas nebija tradicionāla, pēc latviešu ierāžām. "Skatot mūzikai, degot lampiņām un svecēm, zem diviem spēka ozoliem, kur starp tiem novietots bija arī Valda veidots koka dekors, nolasījām viens otram pašu rakstītos solījumus. Saņēmām vēlējumus un laba vārdus no viesiem, un devāmies atpakaļ uz svinību vietu," par mičošanu stāsta Anna.

Jaunlaulātie atzīst, ka septembrī viņiem bija paredzēts kāzu ceļojums uz Madeiru, taču jūlijā vispirms atcēla lidojumus, un drīz vien Anna un Valdis saņēma ziņu no viesnīcas Madeirā, ka rezervācija tiek atcelta. Taču jaunlaulātie daudz nebēdējās, viņi nolēma doties uz Madeiru tad, kad pasaulē būs mierīgāks laiks. Tā vietā viņi septembrī savu atvaļinājumu nolēmuši pavadīt divatā un vispirms aizbraukt uz Igauniju, tad mazliet paceļot arī pa Latviju.

Pēc kāzām Annas un Valda ikdienas dzīvē nekas daudz nav mainījies. Viņi jau vairākus gadus dzīvo un strādā Rīgā, bet brīvdienās cenšas būt Valmierā vai Baltinavā. Tagad, kad beidzot kļuvuši par vīru un sievu, viņi teic: "Esam priecīgi. Kāzu dienā rokas trīcēja abiem, bet, kad viens otram uzvilcām gredzenus, kļuvām mierīgāki. Lai arī kā pāris vienmēr jutāmies noturīgi, tomēr dot solījumu Dieva, ģimenes un draugu priekšā ir kas īpašs. Tas uzliek papildu atbildību un dod arī papildu spēku izturēt pārbaudījumus. Tāpat tas ir mūsu jaunās ģimenes simbols, jauns atskaites punkts. Otrkārt, gredzens katru dienu atgādina par mīlestību, tas ir taustāms pierādījums un arī atmiņas par neseno kāzu dienu. Mīlestību vajag svinēt, turklāt tā, kā divi iemilējušies

Foto - L.Leonoviča

to vēlas!" ir pārliecināti Anna un Valdis.

Dunka pa sāniem bija pamatīga

Pavisam drīz apritēs divi mēneši, kopš Anna un Valdis ir precēts pāris. Viņi atzīst, lai savu sapni piepildītu un apprecētos, nācās iziet cauri virknei pārbaudījumu, jo Covid-19 pandēmija iedeva stipru dunku pa sāniem. "Kāzas sākām plānot jau 2019.gada septembrī, un tās bija paredzētas ar 70 viesiem, taču beigās svinējam tikai 22 cilvēku lokā. Ideju limeni savu balto dienu pārplānojam vismaz trīs reizes, lai gan ceremonijas un svinību vietu neatcēlām visu šo laiku. Vienu brīdi šķita, ka būs jāapprecas divatā, ar lieciniekiem, tad mazas vakariņas kopā ar vecākiem. Ļoti sekojām līdzi valstī notiekošajam. Aprīļa beigās apzvanījām tālākos radus un draugus, informējām par izmaiņām kāzu scenārijā un to, ka svinēsim tikai ar abu ģimenēm. Tas bija diezgan nepatīkams brīdis, tomēr daļa viesu jau to paredzēja un bija saprotoši, bija arī viesi, kuri paši nevēlējās riskēt. Vēl nepatīkamāk sajūtāmies īsi pirms kāzām, kad valdība atļāva uzturēties telpās no 50 līdz 100 cilvēkiem, bet mums jau gandrīz viss bija gatavs – vieta, izmaksas, konkrēts cilvēku skaits. Un pēkšņi ziņa, ka mēs kāzas varētu svinēt tā, kā bijām ielāgojuši. Tas bija sāpīgi," atzīst Anna un Valdis. Bet viņi saprata, ka daudz spēka, enerģijas, emociju un līdzekļu atdots pārplānošanai, tādēļ atkal raizēties par jaunu konceptu un nezināmo pandēmijas gaitu negribēja. Viņi cerēja, ka draugi un radi, kuriem atlikās kāzu svinēšana Gulbenē, sapratīs, jo liela daļa pat nenonauš, kam Annai un Valdim nācās iziet cauri. Un tas viss pandēmijas dēļ. "Tagad pēc kāzām gaidām fotogrāfijas, kuras atrādīs viesiem un arī tiem, kuri nebija. Par spīti visam, mums ļoti patīka mūsu kāzu diena, pat laikapstākļi bija labi. Svinēt ar 70 viesiem mūsu savienību būtu bijis jautri un neaizmirstami, bet bija lemts citādāk. Mūsu kāzu diena mazākā pulkā ieguva ļoti sirsnīgu, harmonisku, atklātu un intīmu atmosfēru," ir pārliecināti jaunlaulātie.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Lasītāji jautā

Kas notiek bijušā gaļas kombināta teritorijā?

Balvu pilsētas iedzīvotāji pamanījuši, ka aizvadītajās dienās bijušā gaļas kombināta teritorijā notiek rosība – ar tehnikas palīdzību tiek nojaukti padomju laiku celtnu pārpalikumi. “Vai teritoriju beidzot sakārtos un nodos lietošanā uzņēmējiem?” jautā balvieši.

Laikrakstā “Vaduguns” jau rakstījām, ka pagājušā gada 26. jūlijā tika noslēgta vienošanās par Eiropas Savienības fonda projekta “Industriālās teritorijas attīstība, revitalizējot īpašumus Balvu novadā” īstenošanu par EUR 6 169 868,22. Projektā paredzēta degradētās teritorijas sakārtošana Brīvības ielā 1K, Balvos (bijusī Balvu gaļas kombināta teritorija), izveidojot uzņēmējdarbībai pievilcīgu vidi, lai uzņēmēji tur varētu atvērt savas ražotnes un radītu jaunas darbavietas. Galvenais būvuzņēmējs ir SIA “LVS Building” (Rīga), atbildīgais būvdarbu vadītājs – Lauris Mārtinsons, būvuzraudzību nodrošina SIA “Sistēmeksports” (Gulbenes novads), bet projekta autoruzraugs ir SIA “Būvdizains” (Jelgava). “Šajā teritorijā tiks izsludinātas nomas tiesības un uzņēmēji tur varēs realizēt savu uzņēmējdarbību. Pašvaldībai nav finansiālu iespēju apbūvēt pilnīgi visu teritoriju. Līdz ar to daļā no kopējās teritorijas tiks uzbūvētas divas ēkas, bet pārējā teritorija tiks vienkārši labiekārtota (bez ēkām un zemes) un tur pievadīs inženierkomunikācijas – ūdensvadu, kanalizāciju, elektrību, kur uzņēmēji varēs iznomāt zemi, uzcelt savu, piemēram, ražotnes ēku un veikt uzņēmējdarbību. Projektos ir arī noteikums, ka uzņēmējam, kurš ar savu ražotni ienāks šajā teritorijā, būs jāiegulda arī savs līdzfinansējums,” informē Balvu novada pašvaldības izpilddirektore vietniece GUNTA RAIBEKAZE.

Reiz bija... Iebraucamie vārti kādreizējā Balvu gaļas kombinātā.

Kad teritoriju pilnībā sakārtos?

Balvu novada pašvaldības izpilddirektore vietniece Gunta Raibekaze stāsta, ka teritorijas sakārtošanas process ir diezgan ilglaicīgs, jo teritorija ir 7,6 ha liela, demontāžas darbu ir daudz.

“Kas attiecas uz to, kur tiks likti būvgruži, par to atbildīgs būvnieks. Viss ir saskaņots ar Valsts vides dienestu. Daļu būvgružu, saskaņā ar vides dienesta atļauju, apglabās turpat teritorijā, atlikušo daļu vedīs prom,” skaidro G. Raibekaze.

Foto - A.Ločmelis

Komunisma simbols. Sākoties demontāžas darbiem, bijušā gaļas kombināta teritorijā savas pēdējās dienas izdzīvojis arī viens no komunisma simboliem – sirpis un

āmurs. Tas, kā pastāstīja izpilddirektore vietniece, nav izdalīts kā vēsturiska relikvija, kas būtu jā saglabā. Līdz ar to sirpis un āmurs no teritorijas tiks aizvākts prom kopā ar pārējiem būvgružiem.

Foto - M.Pretices arhivs

Ugunsgrēks

Deg saimniecības ēka

Ugunsnelaime Kozupē. Aizvadītajā svētdienā pulksten 16.54 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) saņēma izsaukumu uz Rugāju pagastu. Ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka deg šķūnis 120 m² platībā. Pulksten 21.29 ugunsgrēku likvidēja. Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas ugunsgrēks notika Kozupes ciemā. Kopumā no 14. augusta pulksten 6.30 līdz 17. augusta pulksten 06.30 VUGD Latgales reģiona brigāde saņēma 17 izsaukumus: sešus - uz ugunsgrēku dzēšanu, no kuriem viens bija meža ugunsgrēks, astoņus - uz glābšanas darbiem, bet trīs izsaukumi bija maldinoši.

Foto - aculiecinieks

Informē policija

No 3. līdz 9. augustam Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi) reģistrēti pieci gadījumi par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā. Notikuši četri ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Sešas reizes policisti izbrauca uz sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem, vienu reizi - uz ģimenes konfliktu. Reģistrētas arī 8 zādzības, no kurām viena - no tirdzniecības objekta, un velosipēda zādzība.

Uzbrauc un aizbrauc

5. augustā pulksten 11.50 Balvos nenoskaidrots automašīnas vadītājs ar nenoskaidrotu transportlīdzekli uzbrauca stāvošai “Volkswagen Transporter” un no notikuma vietas aizbrauca. Sastādīts ceļu satiksmes negadījuma reģistrācijas protokols.

8. augustā ap pulksten 20 Baltinavas novada Svātūnē nezināms automašīnas vadītājs ar nezināmu transportlīdzekli iebrauca stāvošā “Nissan Qashqai” un no notikuma vietas aizbrauca.

8. augustā pulksten 15.23 Balvos nezināms automašīnas vadītājs ar nezināmu transportlīdzekli iebrauca stāvošā “Toyota Yaris” un no notikuma vietas aizbrauca. Sastādīts ceļu satiksmes negadījuma reģistrācijas protokols.

Nozog divriteni

8. augustā pulksten 12.20 Balvos nozagts velosipēds.

Īsumā

Remontdarbi Balvu un Rugāju pusē

VAS “Latvijas Valsts ceļi” informē, ka Balvu un Rugāju novados uz autoceļa Gulbene-Balvi-Viļaka-Krievijas robeža (Vientuļi), posmā no Viļakas līdz valsts robežai (63,07. - 69,18.km), un uz autoceļa Kārsava-Tilža-Dubļukalns, posmā no Sudarbes līdz Dubļukalnam (38,35. - 47,23.km), notiek seguma atjaunošanas darbi.

Abos posmos ieviesti ātruma ierobežojumi 70 un 50 km/h. Uz ceļa Kārsava-Tilža-Dubļukalns - arī viens līdz divi ar luksoforiem regulēti posmi. Šajos autoceļu posmos paredzēts iesēdumu remonts un profila labošana, asfalta virskārtas iekļāšana visā remonta posmā uz autoceļa Gulbene-Balvi-Viļaka-Krievijas robeža (Vientuļi) un virsmas apstrāde uz autoceļa Kārsava-Tilža-Dubļukalns. Uz abiem šiem ceļiem strādā SIA “8 CBR” par kopējo līgumcenu nepilni 1,67 miljoni eiro (ar PVN). Darbus plānots pabeigt līdz oktobrim.

Mūspusē pustūkstoties eiro zaudējumi

Šī gada pirmajā pusgadā VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs” valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas darbus veicis 33,6 miljonu eiro apmērā. Apjomīgākie valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas darbi ir grants autoceļu dilumkārtas atjaunošana 9,3 miljonu eiro, bedru remontdarbi uz asfalta autoceļiem 4,2 miljonu eiro un vienkārtas virsmas apstrāde asfalta seguma autoceļiem 3,2 miljonu eiro apmērā.

Satiksmes drošības uzlabošanai uz valsts autoceļiem ar asfalta segumu veikti bedru remontdarbi 199 133 m² apjomā. Uzlabojot reģionālo un vietējo valsts autoceļu ar asfalta segumu kalpošanas laiku un braukšanas apstākļus autovadītājiem, veikta vienkārtas virsmas apstrāde 156 km garumā. Lai uzlabotu braukšanas apstākļus, grants autoceļiem veikta greiderēšana 63 282 km garumā, bet dilumkārtas atjaunošana - 370 km garumā. Kopumā valsts autoceļu segumu uzturēšanas darbos ieguldīti 19,8 miljoni eiro. Autoceļu kopšanā ieguldīts 6,1 miljons eiro. Lai nodrošinātu ūdens atvadi no autoceļa seguma, veikta grāvju tīrīšana 234 374 m³ apjomā un nomaļu grunts uzauguma noņemšana 149 828 m³ apjomā. Caurteku nomaīņa un tīrīšana veikta 5 397 m garumā. Uzlabojot pārredzamību, autoceļu krustojumos un nodalījuma joslās veikta zāles pļaušana 3 048 ha apjomā un krūmu griešana 1 770 ha apjomā. Lai nodrošinātu autoceļu caurbraucamību, veikta ceļu atbrīvošana no 7 150 vētrā lauztiem kokiem. Savukārt satiksmes organizēšanas darbi šī gada pirmajos sešos mēnešos veikti 948 876 eiro apmērā. Nomainītas 5 157 bojātas ceļa zīmes un 4 307 signālstabiņi. Drošības barjeru nomaīņa veikta 2 581 m garumā. VAS “Latvijas Valsts ceļi” Balvu nodaļas teritorijā pirmajā pusgadā uz valsts autoceļiem ir neatgriezeniski bojātas piecas ceļa zīmes un trīs ceļa zīmju stabi. Kopējais ceļu aprīkojumam nodarītais zaudējums mūspusē ir 537,97 eiro.

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

Numura tēma: Laimas slimība.

Par Laimas slimību jāizdomājas biežāk. Ar laimoreliozu, ko tautā mēdz dēvēt par Laimas slimību, viss ir samērā vienkārši līdz brīdim, kad slimība sākas un izpaužas kā pēc grāmatas: bija ērce - iekoda-parādījās plankums uz ādas (eritēma) - ārsts izrakstīja antibiotikas - pacients zāles lietoja - izārstējās. Tomēr dzīvē gadās arī

citādi, un diagnoze tik viegli rokā nedodas.

Universālais kareivis. Intervija ar ģimenes ārstu Aini Dzalbi. Kad lasītāji akcijā "Meklējam labu ģimenes ārstu" tiek aicināti balsot par, viņuprāt, labāko ģimenes ārstu, bieži izskan Aina Dzalba vārds. Viņš arī pats neslēpj, ka ar prieku dara savu darbu, un uzskata, ka ģimenes ārsta profesija ir lieliska - vienmēr ir interesanti, jo ārstu neierobežo ne pacientu vecums, ne dzimums, ne diagnozes. Kādu laiku strādājis Maltā un Libijā, tomēr atgriezies Latvijā, lai turpinātu savu darbu.

Nepatīkamais pārsteigums vasarā - saindēšanās ar pārtiku. Lai gan vasara jau otrā pusē, piknika sezona turpinās pilnā sparā. Var gadīties, ka pikniks vai dārza ballīte, sevišķi karstā laikā, var izvērsties par nepatīkamu notikumu, ja ēdienā savairojušās baktērijas, to toksīni vai tā gatavotājs bijis kāda vīrusa nēsātājs. Speciālisti skaidro, kas jāņem vērā, iegādājoties, uzglabājot un lietojot dažādus produktus uzturā, lai izvairītos no saindēšanās.

Asinīs ierakstīta identifikācija. Meklējot arvien jaunus atbildes uz joprojām daudziem ar Covid-19 saistītiem un neatbildētiem jautājumiem, zinātnieki atklājuši, ka tas, kāds ir inficēšanās risks un slimības gaita, atkarīgs arī no asinsgrupas. Savukārt šī informācija rada jautājumus - vai asinsgrupai ir saistība arī ar citām saslimšanām un kā tas, ka piederam kādai no zināmajām asinsgrupām, ietekmē mūsu veselību.

Ārstēju artrītu, bet aknām tas nepatīk. Organisma lielais filtrs - aknas - ir ļoti pacietīgs orgāns, bet ir lietas, kas tam nepavisam nav pa prātam. Piemēram, medikamentu smagā artilērija, kam mēdz būt toksiska ietekme. Tāpēc artrīta pacienti par saviem aknu rādītājiem terapijas laikā bieži ir ļoti noraizējušies.

Galvas traumām varbūt dažādas sekas. Galvas trauma nav joks. To var iegūt dažādās negaidītās sadzīves situācijās neatkarīgi no vecuma. Lai izvairītos no nepatīkamām sekām, ir svarīgi pēc traumas gūšanas pareizi rīkoties. Ja pat šķiet, ka trauma ir niecīga, svarīgi ir vērot savu veselības stāvokli.

Pēdas vajag kustināt. Rītos un vakaros, un arī pa dienu ir vērts pievērsties savām pēdām - kā zināms, tajās ir ļoti daudz svarīgu punktu, kuru masāža var palīdzēt mums gan uzlabot pašsajūtu, gan stiprināt stāju un visa organisma veselību kopumā. Vasara ir ideāls laiks, lai sāktu!

Dārza Pasaule

Kā pareizi ievākt viengadīgo un divgadīgo puķu sēklas un pārstādīt ziemcietes.

Kā uzveikt dekoratīvo priežu slimības un kas tām uzbrūk, jo neviens amatieru dārzniekam šim nolūkam izmantojams 3.klases augu aizsardzības līdzeklis nav pieejams.

Selekcionāra Jāņa Rukšāna siltumnīcā Raiskuma pagasta "Jaunrūjās" aug 5,5 tūkstoši augu dažādību, bet viņš pats Covid krīzes laikā pabeidzis rakstīt grāmatu par klejpojumiem, jaunu sīpolpuķu sugu atklāšanu un pētnieka azartu.

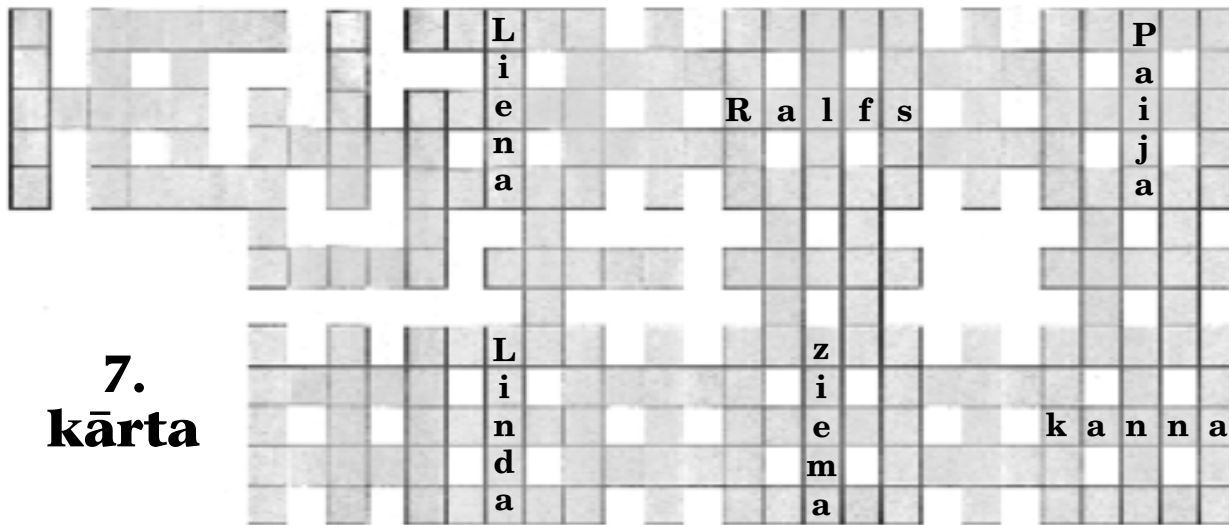
Agronoma Māra Narvila iekrātās atziņas par pašā iekopto "Ēdenes dārzu". Šoreiz - kāpēc nav tik svarīgi veidot ideālu dārzu, bet gan dabīgo vidi papildināšanu, kurā labi jūtas tā saimnieks.

Dārzā audzis, lai dārzā arī paliek! Vairākas citzemju sugas, kas dārzkopības nolūkā ievestas Latvijā, "izbēgušas" no dārziem un kļuvušas invazīvas.

Neilgi pirms valstī noteiktās ārkārtas situācijas beigām Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta direktore Liene Cipule savā facebook profilā publicēja dārza bildi ar piebildi: "Ja pietiekami ilgi noguris blenž uz neravētu dobi, var nonākt līdz lēmumam - tas ir tāds koncepts. Nu ir laiks atgūt nokavēto!" Īpašums mantots no tēvu tēviem. Lienas dzimta te mitusi jau pirms Pirmā pasaules kara un ģimenei vienmēr bijis svarīgi pret to izturēties ar lielu cieņu.

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

7. kārtā

Adata - asaka - asini - ausis - diena - divus - Edijs - Edīte - Elina - harta - jauka - kaiti - kaisa - kalps - kalts - kapos - karte - kasīt - kazas - klēts - krahs - krāns - laipo - lelli - liepa - lauva - ļauna - maiss - malas - maska - masts - mazas - medus - miegs - mikla - milēt - nepil - pakas - patur - plecu - prese - raiba - riepa - sacer - samts - sanāk - saper - sauna - sekla - sekss - sesks - siers - sieti - skaļa - skats - stara - spēle - steks - tinis - traka - trenē - triks - tuvāk - zonas

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.septembrim.

Maģisko vārdu mīklu atrisināja: S.Sirmā, G.Amantovs, St.Lazdiņš, Z.Pulča, J.Pošeika, L.Krilova (Balvi), V.Ločmele (Lazdukalns), I.Homko (Medņeva), A.Mičule (Tilža), D.Zelča (Krišjāņu pagasts).

7.kārtā veiksmē uzmaidīja SARMĪTEI SIRMAJAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecinošu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Mirkļis Balvos. Iesūtīja Māris no Balvu novada.

Svētki Viļakā. Iesūtīja Andris Zelčs.

Kādreiz agrā rītā. Iesūtīja Rūdolfs Kozlovs.

Kļūdas labojums!

4.augusta krustvārdu mīklā pareizi jābūt (horizontāli): 56. Ciems Ezernieku p. 58. Kura dzejnieka pirmie dzīves gadi pagāja Tadenavas pusmūžā?

Krustvārdu mīklas autore G.Gruziņa atvainojas mīklas risinātājiem par sagādātajām neērtībām.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Iespēja izpausties

Turpinās akcija “ApGLEZNO un noBILDĒ arī Tu savu pastkastīti!”

Kopš marta “BILŽU BIROJS” aicina piedalīties akcijā “ApGLEZNO un noBILDĒ arī Tu savu pastkastīti!” un kļūt par mūzikas un mākslas festivāla “BILDES 2020” neklātienas dalībnieku.

Tija Auziņa, festivāla “BILDES” direktore un akcijas “ApGLEZNO un noBILDĒ arī Tu savu pastkastīti!” idejas autore, stāsta: “Teju katrai mājai Latvijā ir sava pastkastīte, tomēr itin bieži tā pastnieku sagaida mazliet skumja un nemanāma. Mēs priecājamies par katru pastkastīti, kas kļūst nedaudz košāka un krāsaināka. Ceram, ka akcijas dalībnieku veikums vēl ilgi iepriecinās ne tikai viņus pašus, bet arī garāmģājējus un čaklos pastniekus!”

Tuvojoties akcijas noslēgumam 10. septembrī, “BILŽU BIROJS” ik dienu saņem arvien jaunus un krāsainus darbus. Latvijas pastkastīšu galeriju papildinājuši aktīvi un radoši ļaudis no vairāk nekā 50 novadiem.

Īpašs prieks, ka akcija uzrunājusi tautiešus arī ārzemēs un “BILŽU BIROJS” saņēmis skaistas fotogrāfijas arī no Baškortostānas Republikas Krievijā. Tur dzīvojošā latviete Ilona Saverasa saka: “Tieši šogad, pēc 11 gadu darba Krievijā, biju nolēmusi atgriezties mājās Latvijā, taču vīrus uz laiku lika mainīt plānus un nodomus. Sāku atjaunot un atsvaidzināt to, kas 11 gadu laikā mazliet noplucis, un pastkaste bija pirmā, kurai uzšāvu ar otu un krāsām. Esmu viens no retajiem cilvēkiem ciematā, kas šādi izrotājis savu pastkastīti, jo lielākoties cilvēki te pastkastes nopērk vai arī vispār nepievērš uzmanību tam, kur pastnieks ieliek avīzes, rēķinus un vēstules. Vēl viena brīnišķīga latviešu mentalitātes iezīme - skaistums visapkārt. Ja pirms vairāk nekā 100 gadiem uz Baškīriju atbraukušos latviešus asociēja ar ziedošajām puķēm pagalmos, tad tagad varam lepoties ar krāsainām un oriģinālām pastkastēm.”

Akcijas laikā privāto pastkastīšu īpašnieki kopā ar bērniem un citiem ģimenes locekļiem tiek aicināti radoši izdaiļot savas piemājas pastkastītes, padarīt tās krāsainas un īpašas, lai atjaunotā pastkastīte kļūtu par mājas vizītkarti un arī par oriģinālu vides objektu. Ideju par pastkastīšu *māksliniecisko* domājot par vēstuļu sūtīšanas un saņemšanas burvību, festivāla “BILDES” dalībnieki (mūziķi, mākslinieki, fotogrāfi, žurnālisti u.c., kā arī viņu bērni) īstenoja pērn, kad piešķīra tām jaunu, neierastu veidolu.

Akcijas izaicinājums pastkastīšu īpašniekiem - dariet, kā mēs, dariet labāk par mums!

Pastkastītes *māksliniecisk* var izmantot jebkādos

materiālus un tehnisko izpildījumu - gleznošanu, kalšanu, kokgrebumu veidošanu, šūšanu, klūgu pīšanu, kolāžu veidošanu, ploterēšanu, datorsalikumu izmantošanu vai pat pavisam jaunu īpašu autortehniku. Lai sagatavotu ilgoturīgus darbus, jāatceras, ka ikdienā pastkastīte būs pakļauta laikapstākļu ietekmei, tāpēc ieteicams izvēlēties āra darbiem piemērotas un noturīgas krāsas un materiālus.

Lai piedalītos akcijā, darba autors vai tā pārstāvis ar īpašnieka piekrišanu pastkastīti nofotografē labā kvalitātē (divas fotogrāfijas - viena tuvplānā, otra - reālajā vidē) un līdz šī gada 10.septembrim nosūta uz e-pastu *pastkastites@bildes.lv*, vēstulē norādot darba autora/-u vārdu, uzvārdu, vecumu, pilnu pastkastītes atrašanās vietas adresi, darba nosaukumu un īsu stāstu par pastkastītes *māksliniecisk* ideju. Lai īpaši izceltu notikušās pastkastītes pārvērtības, autori aicināti pievienot arī fotogrāfijas, kas uzņemtas pirms pastkastītes *māksliniecisk*.

Mākslas darbu autori aicināti publicēt savas apgleznotās pastkastītes un to tapšanas gaitu sociālajos tīklos *facebook*, *Instagram*, *draugiem.lv*, izmantojot tēmturus *#Pastkastites* un *#paliemājas* un pievienojot */ietagojot @FestivalsBildes*, lai “BILŽU BIROJS” varētu sekot līdzi un dalīties ar šiem ierakstiem savos sociālajos tīklos.

Jau tagad festivāla “BILDES” Facebook lapā izveidota akcijas dalībnieku iesūtīto fotogrāfiju virtuālā galerija. Ikviens aicināts sekot lapai, jo galerija kļūst arvien lielāka un krāšņāka!

Interesantāko darbu autori saņems “BILŽU BIROJA” un VAS “Latvijas Pasts” pateicības rakstus un pārsteiguma balvas.

Nolikums un cita informācija par akciju “BILŽU” mājaslapā www.bildes.lv. Jautājumu gadījumā zvanīt (tāl. 29282866 - Tija) vai rakstīt (e-pasts: bildes@bildes.lv).

Ceram, ka ar plašu pastkastīšu galeriju Latvijas laukos un pilsētās šajā rudenī iezīmēsīm Latvijas senākā mūzikas un mākslas festivāla “BILDES” 35 gadu jubileju. Radīsim prieku paši sev, kaimiņiem un garāmģājējiem! Aicināsim akcijai pievienoties arī draugus, radus, darba kolēģus un skolasbiedrus!

Lai PRIEKŠ vairo PRIEKU! TIKAI TĀ!

Domājot par bērnu drošību internetā

Padomi vecākiem pusaudžu drošībai Instagram, Snapchat un TikTok

Pēdējo gadu laikā plašu popularitāti pusaudžu vidū ir ieguvušas trīs sociālo mediju lietotnes - Instagram, Snapchat un TikTok. Nereti vecāki pat nenojauš, ka viņu atvasei ir konts kādā no minētajiem sociālajiem tīkliem, turklāt viņi var būt visai pārsteigti un pat šokēti, ieraugot bērna kontā publicēto. Kādi ir galvenie riski šajās lietotnēs? Un kā rīkoties, lai pasargātu bērnus no svešiniekiem un sevis pašiem? Atbildes uz šiem jautājumiem sniedz *Drossinternets.lv* sagatavotie padomi vecākiem.

Foto un video koplietošanas sociālo mediju lietotne *Instagram* ir vieta, kur pusaudžiem veidot savu “personisko blogu”, izvietojot savus foto un video vizuāli radošā un spilgtā veidā. *Snapchat* sniedz iespēju sūtīt draugiem attēlus un īsus video, kuri pēc īsa laika pazūd. Strauju popularitāti pēdējo gadu laikā piedzīvojusi sociālo mediju lietotne *TikTok*, kuru pusaudži iemīļojuši, jo tā viņiem ļauj izpaust sevi daudz brīvāk, radošāk un spilgtāk - ar ķermeņa un lūpu kustībām tiek radīts komisks, smieklīgs, izklaidējoša rakstura video, kurā pusaudzis var dejot, dziedāt, izmantojot populāru dziesmu, filmu epizodes u.tml.

“Vecākiem jāņem vērā, ka liela daļa pusaudžu pārlieku *dzēnas* pēc popularitātes, lai savāktu pēc iespējas lielāku sekotāju skaitu, tiecoties kļūt par vietējiem influenceriem jeb iedvesmotājiem, tādēļ viņi varētu atklāt par sevi ļoti privātu informāciju un izpaust sevi ļoti atklāti,” skaidro

Drossinternets.lv vadītāja Maija Katkovska. Viņa piebilst, ka vecākiem ir jāņem vērā, ka *Instagram*, *Snapchat*, *TikTok* pusaudži ne vien rada paši savu saturu, bet aktīvi skatās arī citu lietotāju radīto, tāpēc viņiem var būt pieejams arī vecumam nepiemērots, kaitīgs un pat nelegāls saturs, tostarp seksuāla rakstura materiāli.

Vecākiem ir jāzina, ka *Instagram*, *Snapchat*, *TikTok* nav paredzēti pusaudžiem, kas jaunāki par 13 gadiem. Pirmajā mirklī melošana par vecumu var nešķist traģiska, taču vecākiem jāņem vērā, ka šādā gadījumā bērniem redzamas vecumam nepiemērotas reklāmas un biedējošs, kaitīgs saturs.

Lai pasargātu savu bērnu no riskiem un apdraudējumiem, vecāku pienākums ir nodrošināt, ka bērna konts ir privāts. Ir svarīgi kopā ar bērnu uzlikt atbilstošus konta privātuma un drošības iestatījumus un laika kontroles rīkus, izskaidrojot, kāpēc tas nepieciešams. Jāpiezīmē, ka *Instagram* ir pieejams ērti izmantojams laika kontroles rīks, bet *TikTok* vecāks var izveidot savu kontu, lai pārvaldītu sava bērna kontu un darbības lietotnē. Tostarp iespējams kontrolēt *TikTok* pavadīto laiku, saturu un ierobežot no svešām personām saņemtās ziņas. Arī *Snapchat* ir iespēja liegt iespēju svešiniekiem apskatīt bērna ierakstu saturu un bērna atrašanās vietu.

Svarīgi ir uzlikt bērna kontam *Instagram* vai *Snapchat* divu faktoru autentifikāciju, kas neļaus citiem piekļūt jūsu bērna kontam. Tāpat jāpiekodina bērnam neatklāt nevie-

nam savas paroles, ieskaitot labāko draugu vai draudzeni.

Vecākiem ir regulāri jāseko līdzi sava bērna aktivitātēm sociālajos tīklos, lai viņš nublicē pārāk privātu informāciju par sevi un savu ģimeni. Svarīgi ir arī laiku pa laikam pārliecināties, vai bērna kontam seko tikai viņam zināmas personas, ar kurām viņš ikdienā tiekas skolā, treniņos un pagalmā.

Bērniem ir jāatgādina par interneta etiķeti - neaizvainot un nepazemot citus savus vienaudžus, kā arī nublicēt rupjus komentārus. Tāpat jāpastāsta, ka nepilngadīgu personu kailfoto izplatīšana ir krimināli sodāma rīcība, tāpēc nedrīkst pārsūtīt citiem ne savus, ne arī vienaudžu kailfoto.

Piektkārt, ir jāpastāsta, ka bērna kontam var piesekot svešinieks un uzrunāt, lai seksuāli uzmačtos, šantažētu, iemantotu bērna uzticību vai manipulētu ar viņu, tāpēc nekādā gadījumā nedrīkst atbildēt svešām personām, kuras var rakstīt, iespējams, slēpjoties aiz viltus konta.

Ir jāpārrunā ar bērnu, kā rīkoties problēmsituācijās, piemēram, ja bērns redz kaut ko tādu, kas viņu satrauc vai aizvaino. Lai kāda arī būtu problēmsituācija, bērniem ir jāpiekodina, ka jāvēršas pie vecākiem vai jebkura cita pieauguša, kuram viņi uzticas. Tāpat gan bērnus, gan pieaugušos aicinām konsultēties ar *Drossinternets.lv*, zvanot pa bezmaksas uzticības tālruni 116111, rakstot uz zinojumi@drossinternets.lv vai izmantojot mobilo lietotni “Drošs internets” uz *Android* un *Apple* viedtālruni.

